

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Ab Innocentio XI. Ad Innocentium XII.

Luxemburgi, MDCCXLI.

44. Circumspecta Romani Pontif. &c. Constitutio super Sportulis
Tribunalium & Judicum Urbis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74849](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74849)

ter per Nos, vel Sedem prædictam provideatur, in fine cuiuslibet mensis realiter, & cum effectu persolvendam, præter alia incerta emolumenta, licita tamen, & honesta, ante hac Locumtenenti, & Commissario respectivè prædictarum Terrarum pro tempore existentibus dari, & præstari consueta, earumdem tenore præsentium constituimus, & assignamus.

Augetur
numerus
familie ar-
matae.

§. 9. Præterea volumus, atque decernimus, quòd Curia Gubernatoris, ac Superintendentis supradicti pro Justitiæ servicio, ultra Batigellum, & tres Birruarios in eadem Terra Civitatis Vetulæ de præfenti (ut pariter accepimus) existentes, alios quatuor Birruarios habere, ac quidquid pro salario, seu stipendio eorumdem quatuor Birruariorum solvendo defuerit, ex redditibus, & proveniuntibus furni huiusmodi, donec pariter per Nos, vel Sedem supradictam aliter provideatur, suppleri debeat.

Decreta
præserva-
tiva, & ro-
borantia.

§. 10. Decernentes easdem præfentes literas & in eis contenta quacumque, etiam ex eo quòd quicumque in præmissis Jus vel interesse habentes, seu habere quomodolibet prætendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, & auditi, neque causæ propter quas præfentes emanarint sufficienter adductæ, verificatæ, & justificatæ fuerint, aut ex alia quacumque, quantumvis justa, legitima, & privilegiata causa, colore, prætextu, & capite, etiam in Corpore Juris clauso, etiam enormis, enormissimæ, & totalis læsionis, nullo unquam tempore de subreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, aut interesse habentium consensus, aliove quolibet, etiam quantumvis magno, & substantiali, ac incogitato, & inexcogitabili, individuumque expressionem requirente defectu, notari, impugnari, infringi, retractari, in Jus, vel controverfiam revocari, aut ad terminos juris reduci, aut adversus illa apertionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari, seu impetrato, aut etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus concessio, vel emanato, quempiam in iudicio, vel extra illud uti, seu fe juvare posse, sed ipsas præfentes literas, semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus fortiri, & obtinere, ac illis ad quos spectat, & pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus, & per omnia plenissime suffragari, & ab eis respectivè inviolabiliter observari.

Clausula
sublata
cum de-
creto irri-
tanti.

§. 11. Sicque, & non aliter in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, & dictæ S. R. E. Camerarium, & alios Cardinales, etiam de latere Legatos, & quosvis Sedis, & Cameræ prædictarum Officiales, & Ministros, & alios quoscumque quavis præeminentia, & potestate fungentes, & functuros; Sublatæ eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Deroga-
tiones.

§. 12. Non obstantibus, præmissis, ac nostræ, & Cancellariæ Apostolicæ Regulæ de iure quæsito non tollendo, necnon sel. rec. Pii PP. IV. Prædecessoris Nostri, de gratiis qualescunque interesse Cameræ prædictæ concernentibus, in eadem Camera intrà certum tunc expressum tempus præsentandis, & registrandis, itaut præfentes literas ibidem præsentari, & registrari nunquam necesse sit, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quatenus opus sit, Cameræ, Civitatum, & Terrarum prædictarum, aliisque quibuscumque, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibuscumque personis, & locis sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritan-

tibusque, & aliis decretis, in genere, vel in specie in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & formâ in illis tradita observatâ, exprimerentur, præfentibus pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanfuris, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 10. Novemb. M. DC. XCIII. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

J. F. Card. Albanus.

Dar. 10.
Nov. 1693.
P. A. 3.

XLIV.

Constitutio super Sportulis Tribunalium & Iudicium Urbis.

INNOCENTIUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei; Ad perpetuam rei memoriam.

Circumspecta Romani Pontificis providentia nihil relinquit incertum, nihil præterit inordinatum, sed omnia suo Pastoralis commissi officio, quoties opus est, certa lege determinat, ac ne quis fines rebus provide, & accuratè præscriptos transgrediatur, ordinationes desuper editas innovat, confirmat, declarat, & ampliat, prout rationabiles causæ persuadent, & in Domino conspiciat salubriter expedire. Præsertim verò lites in hac Alma Urbe, ad quam Christianus Orbis pro iustitia jugiter confluit, moderatis, & minoribus, quibus par est, & fieri potest, expensis agantur, casus in quibus illæ debentur, ordinatè præscribit, ac etiam debitas limite congruæ moderationis concludit. Cum autem inter huiusmodi expensas sportulæ Iudicium Delegatorum connumerentur, earumdem quoque determinationi, & moderationi particulariter prospicit, ac determinationem, & moderationem huiusmodi, rerum, & temporum circumstantiis attentè penlatis, Apostolicæ confirmationis, declarationis, & ampliacionis, seu novæ provisionis munimine corroborat.

Exordium
à fine con-
sulendi li-
tigantium
expensis.

§. 1. Aliâs siquidem felicitis recordationis Pius IV. in suis Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo primo, sexto Kalend. Januarii super reformatione Causarum Palatii Apostolici Auditorii, aliâs Rotæ Romanæ, & Paulus V. Romani Pontifices Prædecessores nostri etiam in suis Anno ejusdem Incarnationis millesimo sexcentesimo undecimo, Kal. Martii super Reformatione Tribunalium Urbis præfatæ sub titulo de Auditorio Rotæ respectivè expeditis literis statuerunt, & decreverunt eodem verborum tenore qui sequitur. Ut debitus modus Sportulis imponatur, non possint Auditores à Partibus per se, vel alium quovis modo sportularum nomine aliquid petere, vel exigere, sed nec à spontè dantibus ultra taxam infra scriptam accipere videlicet. In Causis pecuniariis, seu profanis, aut quæ aliâs pretio quoquo modo æstimari possint, si æstimationi rei, de qua agitur, non excedat summam mille ducatorum, aureos decem: A mille verò usque ad de-

PII IV.
& PAULI
V. Constitutio-
nes
super
SPORTU-
LIS.

Sacra Ro-
ta in Cau-
sis Profa-
nis.

In Benefi-
cialibus.

In non recipi-
bus aesti-
mationem.

De escul-
entis lici-
tis.

Constitu-
tio ejus-
dem PII
IV. De Au-
ditore Ca-
meræ.

In Causis
Civilibus
Ordinariis

In iisdem
ubi super-
venit
Commissio.

Ubi Com-
missio ab
initio.

Constitu-
tio PAULI
V. De Cu-
ria Capito-
lii.

De Capita-
neo Ap-
pellatio-
num.

De Judici-
bus, &
Causis
Criminali-
bus.

cem millia, viginti quinque; A decem millibus usque ad viginti millia, quinquaginta; Ab inde supra usque ad quamcunque summam, centum. In Beneficialibus vero, si redditus annuus, de quo agatur, non excedat summam centum ducatorum, similiter decem; A centum vero usque ad mille, viginti quinque; A mille usque ad tria millia, quinquaginta; Ab inde vero supra, centum aureos pro sportulis cujuscunque sententiæ definitivæ dumtaxat, ut præfetur, accipere valeant. Si vero Causa aestimationem non facile accipiat, sportulæ moderatæ pro rerum, & personarum qualitate juxta taxas prædictas recipi possint. Nec aliquid ultra non solum ipsis Auditoribus, sed nec eorum familiaribus, vel consanguineis, aut aliis quibuscunque personis directè, vel indirectè quovis quæsito colore, vel ingenio, exceptis esculentis, & potulentis, quæ tridu consumi possint, ipsarum sententiarum, aut Auditorum intuitu præstari possit. Quas quidem sportulas juxta taxam prædictam apud Notarium causæ post subscriptam sententiæ, & Notario traditam, & non antea, deponi, & Auditori consignari volumus, quodque Notarius depositionem, & consignationem hujusmodi in actis notare, & specificare teneatur.

§. 2. Similiter idem Pius Prædecessor in aliis suis literis super Reformatione Tribunalis Auditoris Causarum Curiae Camerae Apostolicæ sub Dat. Anno Incarnationis præfatæ millesimo quingentesimo sexagesimo secundo, quarto Nonas Junii infra scriptis verbis reassumptis in memoratis Pauli Prædecessoris literis sub titulo de Auditore Camerae, & ejus Tribunali, ita sancivit. In Causis ordinariis Auditor prædictus, seu ejus in Civilibus Locumtenens non recipiat sportulas, neque Notarius aliquid pro nota sententiæ, sed in causis Commissariis, & declaratoriis contumacibus tantum. Et ibi: In Causis quæ ordinariæ secundum Auditoris facultates in ejus Tribunali introductæ fuerint, vel introduci potuerint, si vè post ceptam causam superveniat commissio, si vè ante impetrata sit, si vè in prima, si vè in ulteriores instantia, nulla in re augeat impensam, sed quoad hoc habeatur semper causa pro ordinaria, itaut etiam ratione sententiæ neque Notarii, neque Judices quicquam propterea accipere potuissent, si commissio non adesset. Permittimus tamen ejus in Civilibus Locumtenenti in causis per commissionem ab initio introductis etiam sui naturæ ordinariis, ob magnam laborum assiduitatem, & emolumentorum tenuitatem sportulas moderatas juxta præsentem Constitutionem recipere. Declarantes nihilominus, in reliquis omnibus causis intelligi ordinarias, nec Notarios quicquam amplius exigere posse, aut debere, quam in aliis ordinariis permissum est.

§. 3. Itidem memoratus Paulus Prædecessor in præfatis ejus literis super reformatione Tribunalium Urbis ad alias infra scriptas determinaciones in materia sportularum devenit: sub titulo scilicet de Capitolio, & ejus Officialibus per hæc verba; Capitaneus appellacionum pro revocatione, seu moderatione quarumcunque inhibitionum sportulas nullo pacto accipiat: Sub titulo vero de Judicibus Criminalibus Urbis, ut infra: Judices Criminales Urbis, seu Locumtenentes, eorum Substituti, quibus certum à Nobis salarium est constitutum, illo contenti, nihil prorsus aut pecuniæ, aut alterius cujuscunque, rei etiam minimæ quantitatis, à quoquam etiam spontè dante accipiant, neque pro sportulis, seu propinis sententiarum, vel pro decretis, absolutionibus, aut relaxationibus quibuscunque in quibuscunque causis etiam delegatis, & commissariis, neque quovis alio modo, titulo, vel nomine, etiam muneris, vel regalo-

rum, quamvis esculentum, vel potulentum, etiam in casibus alioquin de jure, vel quacunque Constitutione permixtis, sub privationis Officii, & inhabilitatis in posterum ad quodlibet judicandi munus, & aliis nostro, & Successorum nostrorum arbitrio infligendis poenis. Cameraarius, Thesaurarius, & Præfides Camerae, item Hospitalium, Confraternitarum, ac aliorum locorum piorum, seu Collegiorum Rectores, & alii quicunque habentes in Urbe jurisdictionem criminalem, & facultatem Judices deputandi, non deputent in criminalibus causis alios Judices, quam aliquem ex ordinariis sibi bene visum, qui nullas debeat recipere sportulas, ut supra sancitum est. Rursus sub titulo de Judicibus in causis civilibus; Mandata de manutenendo in possessorio summarissimo nullus Judicum det, nisi per viam decreti, non autem cedulæ, nec quidquam sportularum, aut propinæ pro eis etiam à spontè dantibus accipiat. Denique sub titulo de sportulis, seu propinis. Nullus Judicum Ordinarius Urbis, & Romanæ Curiae cujuscunque dignitatis, etiam speciali nota dignus, in causis civilibus ordinariis ratione sportularum, si vè propinarum aliquid prorsus accipiat, etiam à spontè dare volentibus, In Commissariis autem pariter civilibus, ubi de summa scutorum viginti quinque agitur, & infra, nihil prorsus. A viginti quinque usque ad centum inclusive scuta tria: A centum usque ad ducentum sex: A ducentum usque ad quamcunque summam scuta decem, & non ultra. Pro quacunque sententia declaratoria ob non paritionem monitorii in contumaciam, non ultra julios septem cum dimidio. Pro declaratoria in vim literarum, aut alias habente vim definitivam, si summa sit certa, accipiant juxta taxam prædictam, si vè incerta, sed agatur ad ipsarum literarum executionem, accipiant juxta causæ, & personæ qualitatem, dummodo non ultra quinque aureos. Pro quacunque interlocutoria, si vè decreto ante sententiam definitivam, nihil omnino. Similiter, & pro decreto mandati de manutenendo, item decreto moderationis inhibitionis, & multò magis pro decreto taxationis expensarum nihil omnino recipiatur; Capitaneus autem appellacionis Curiae Capitolii recipiat sportulas juxta taxam ei constitutam ab Urbis Statutis, non tamen in casibus sibi hac Constitutione interdictis. At prædictas sportulas, si vè propinas, ut supra taxatas, Judicibus non nisi de manibus Notarii causæ, & sententiæ prius ab ipsis subscriptæ accipere ullo modo liceat; Debeantque propterea Notarii librum habere, in quo dictas sportulas, seu propinas notent, cum pro Judicibus deponuntur, ubi cum postea latâ sententiâ Judici persolvuntur, ipse Judex manu propria notato deposito subscribat, se illam recepisse, quæ sic ut supra Judici data, deinceps inter expensas litis taxandas, ac reficiendas omnino ponatur, & Victori reficiatur, usu quocunque contrario non obstante.

§. 4. Postremò recol. mem. Innocentius Papa XI. etiam Prædecessor Noster in suis super confirmatione Decretorum Congregationis Reformationis Tribunalium Urbis anno præfatæ Incarnationis millesimo sexcentesimo octuagesimo nono, quarto Kalen. Julii expeditis literis, inter alia Decretum ejusdem Congregationis sub titulo de sportulis, vel propinis, confirmavit, & inviolabiliter servari mandavit, cujus Decreti tenor sequens est. Cum inter cætera quæ disponuntur per Constitutionem san. mem. Pauli V. super Reformatione Tribunalium illud præsertim enixe præcipiatur, ut nullus Judicum Ordinarius Urbis, & Romanæ Curiae cujuscunque dignitatis, etiam speciali nota dignus, in causis civilibus ratione sportularum, seu propinarum aliquid prorsus accipiat, etiam à spontè dare volentibus. In Commissariis autem pariter civilibus ubi

De Camera-
rio The-
saurario,
& aliis in
Criminali-
bus.

In manda-
tis de ma-
nu tenendo
in summa-
rissimo.

De Judici-
bus Ordina-
riis quoad propi-
nas.

In Causis
Commissa-
riis.

De senten-
tiis declara-
toriiis.

De declara-
toria in
vim litera-
rum.

De Inter-
locutoriiis &
mandatis de ma-
nu tenendo.

De libro
per Notari-
os reti-
nendo.

De Sportu-
lis Victori refi-
ciendis.

Constitu-
tio INNO-
CENTII
XI.

Narratur
dispositio
Pauli V.
quoad Ju-
dices Or-
dinarios.

Judices
Ordinarii,
qui, & qui
CommissariiCatalogus
Judicum
Ordina-
riorum Ur-
bis, sed vi-
de infra
num. 32.Judices
enumerati
remanere
Ordina-
rios
etiam su-
pervenien-
te Commis-
sione.

de summa scutorum viginti quinque agitur, & infra, nihil profus: à viginti quinque supra usque ad ducentum scuta sex: à ducentum usque ad quancunque summam scuta decem, & non ultra. Aliquæ verò Litigantium querelæ ad aures Sanctissimi pervenerint adversus ejusdem Constitutionis in hac parte inobservantiam; Idcirco de ejus mandato, re maturè, ac pluries examinata, decretum, & declaratum fuit, præfatam Constitutionem prohibentem sportulas Judicibus Ordinariis, in omnibus Judicibus, qui non sint verè Commissarii, observari debere juxta universalitatem literæ, ac verborum, quacunque limitatione, vel interpretatione, sive argumento, aut contraria Consuetudine sublati, ac rejecti. Judices verò Ordinarios esse omnes illos, qui sint deputati ad aliquam universalitatem, vel aliquod genus Causarum, adeo ut Commissarii sint solum illi, qui per commissionem specialem deputati sunt ad certas, & particulares causas, istosque teneri pariter observare dictam Constitutionem, ut summas propinarum per eam taxatas nullatenus excedere, atque plus exigere valeant. Ut autem omnis dubitandi, vel contraveniendi occasio tollatur; censuit Congregatio exprimere, ac recensere, quinam sint Judices Ordinarii Urbis, & Romanæ Curie, iique sunt infra scripti, aliis non exclusis quatenus adsint; Eis tamen nullatenus præjudicatum censetur quoad illas sportulas, vel propinas, quæ expressè, ac literaliter, non autem per argumenta, vel illationes, & interpretationes, aut per subauditos intellectus eis deferuntur, ac tribuuntur per eandem Constitutionem Pauli V. sive per privilegia, & concessionis Apostolicas particulares, non autem per consuetudinem, sique sunt sequentes, cum declaratione, quod per descriptionem non censetur status ordo aliquis, nec alicui præjudicatum. D. Cardinalis Camerarius, ejusque Auditor, & Judices deputati etiam in criminalibus. D. Cardinalis Vicarius, ejusque Vicesgerens, Locumtenens, alique Judices ab eo deputati. DD. Cardinales Archiepiscopi trium Basilicarum Patriarchalium, eorumque Vicarii, & Auditores, alique deputati. DD. Cardinales Titulares in eorum Titulis Urbis, & in sex Episcopatibus Cardinalitibus, eorumque Vicarii Auditores, & alii deputati. DD. Cardinales Protectores Collegiorum, Monasteriorum, Hospitalium, Locorum Piorum, eorumque Auditores, & alii Judices, & Deputati. D. Gubernator Urbis, ejusque Locumtenentes, ac Judices civiles unus, vel plures &c. D. Auditor Camerae, ejusque Locumtenentes, & Judices deputati. D. Senator Urbis, ejusque Colaterales, & Capitaneus Appellationum, & alii deputati. D. Thesaurarius Generalis, ejusque Auditor, alique Judices ab eo deputati etiam in Criminalibus. DD. Præsides, & Præfeti respectivè Viarum, Grasciæ, zecchæ, Riparum, Annonæ, Archivi, & Carcerum, eorumque Auditores, alique deputati. D. Præfectus S. Palatii Apostolici, ejusque Auditor, & Locumtenentes, ac alii Deputati tam quoad Palatinos, quam quoad Tusculum, & Arcem Gandulphi, & Villas. D. Commissarius Armorum, ejusque Auditor, vel alii Deputati. D. Judex, vel Auditor Confidentiarum. Judex Fabricæ S. Petri. Judex Militum. Judex Castris S. Angeli. Judex Triremium, seu Classis Maritimæ. Assessores Edilium, seu Magistrorum Viarum, Consulium Agriculturæ, Camerarii Riparum, Proto-medici, & Consulium Artium, vel Mercatorum, & Dohanarum. Ea declaratione adjecta, quod hujusmodi dispositio locum habeat, etiam si dicti Judices, seu Deputati procedant in gradu recursum, seu in secundis, vel aliis instantiis, quæ præfatis Tribunalibus competere Omnesque, præfatos, & alios Judices Ordinarios ad normam ejusdem Constitutionis adhuc esse tales, atque in præfata prohibitionem comprehensos esse, quamvis eis commissio superveniat, vel quod eis injungatur, ut procedant de, vel cum Voto Rotæ, sive alterius

Tribunalis, vel personæ, aut quod procedere profiteantur pro exequutione literarum Apostolicarum, sive in vim cujuscunque deputationis generalis, & quoties non sit expressa, & specialis deputatio ad certas, & particulares causas, unde dici valeant veri Commissarii, ut supra, salva tamen quoad Auditorem Camerae dispositione dictæ constitutionis Pauli V. in titulo de Auditore Camerae, s. *Permittimus tamen*. Atque alias quidquid etiam spontè solum esset, illicitum censi debeat; Ideoque tam Judices, quam Notarii recipientes incurrere censentur poenas inflictas per Constitutiones Apostolicas, neque ita solum veniat sub condemnatione, & taxa expensarum, quinimò, ut eisdem qui solverunt competat repetitio tam à Judice, quam à Notario ad eorum electionem, absque eo quod aliqua consuetudo in contrarium ullo unquam tempore induci valeat, & quam irritam, cassam, & reprobam esse decretum, & declaratum fuit. Quodque illi Judices tam Ordinarii, quam Commissarii, quibus per eandem Constitutionem Pauli V., vel per speciale indultum conceditur, posse exigere sportulas, ut supra, non possint in tota causa exigere nisi unicum propinam juxta taxam ut supra, quamvis plures essent personæ in causa, adeo ut si victoria ambas, vel plures partes tangat, omnes proportionabiliter, & pro rata concurrant ad dictam unicum propinam solvendam, neque divisio sententiarum, vel punctorum, eorumque reservatio in hoc quidquam suffragari valeat, adeo ut idem Judex in eadem causa unicum tantum propinam percipiat. Hactenus decretum in præfatis Innocentii Prædecessoris literis confirmatum.

§. 5. Cupientes itaque tot litigantium ad Urbem præfatam confluentium indemnitati etiam in hac parte uberius consulere, ac controversias, & gravamina circa hujusmodi sportulas, quantum Nobis ab Alto conceditur, dirimere, & arcere, necnon totius Curie Romanæ decori, & dignitati plenius prospicere, ut illius Judices, Causidici, & litigantes ipsi, ea quæ à Nobis, & à supradictis Prædecessoribus Nostriis desuper statuta, & declarata fuerunt, in unum redacta commodius, & facilius habere, ponderare, & exequutioni mandare valeant: Motu proprio, ex certa scientia, & matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, necnon de nonnullorum dilectorum filiorum ejusdem Romanæ Curie Prælatorum, & Virorum, pietate, doctrina, prudentia, & rerum usu præstantium, ad hunc effectum de mandato nostro congregatorum, consilio, præfatis Pii, Pauli, & Innocentii Prædecessorum literas hujusmodi, in iis, quæ cum infra scriptis nostris declarationibus, seu decretis compatibilia sunt, tenore præsentium approbamus, confirmamus, & innovamus, illisque perpetuum, & inviolabilis firmitatis robur adjicimus, ac ab omnibus, & singulis, quos illæ concernunt, penitus, & sub inibi contentis per contrascentes incurrendis poenis, & cum omnibus inibi desuper decretis, quorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, ac si de verbo ad verbum inferri essent, haberi volumus, observari statuimus, atque decernimus.

§. 6. Non intendimus tamen per relationem, seu enumerationem Judicum, & Tribunalium in præfatis dictarum literarum Pauli, & Innocentii Prædecessorum particulis, ut præfatur, confirmatis, quoquo modo, seu in aliqua etiam minima parte recedere à suppressione, abolitione, & abrogatione nonnullorum ex iisdem Judicibus, & Tribunalibus, quas in aliis nostris Anno Incarnationis præfate millesimo sexcentesimo nonagesimo secundo, quintodecimo Kal. Octobris expeditis literis statui-

Actio
competes
partid re-
petendum
indebitè
solutum.Unica propi-
na etiam
li personæ,
& puncta
diversa.Sanctissi-
mus inten-
dit ulte-
rius, & cla-
riori di-
stinctione
providere.Statuit de
Consilio
Congrega-
tionis parti-
cularis.Declarat
per enu-
merationem
de qua supra
numero
26. non re-
cedere à
suppressione
ne nonnullorum
Tribunalium.

mus, & ordinavimus, sed easdem suppressionem, abolitionem, & abrogationem cum omnibus inibi contentis salvas, illas, intactas, & illibatas remanere, ac in omnibus, & singulis earum partibus inviolabiliter, & inconcussè attendendas, observandas, & exequendas fore, & esse, omnino volumus, & mandamus.

Procedit ad infra-scriptas declarationes ad dirimendas controversias super interpretatione Constitutionum Prædecessorum.

TAXA OBSERVANDA ubi agitur.

De servitutibus.

De Adoptionibus, arrogationibus, alimentis, & similibus.

De Præcedentiis, & præeminentiis.

De Jure Patronatus quoad præsentatos, & quoad Patronos.

De Alimentis vitalitiis, & Pensionibus.

De Decimis, & præstationibus perpetuis.

De confusione superveriente iudici Ordinario, & de Delegato.

In quocumque Delegato propina non excedat scuta decem auri.

mus, & ordinavimus, sed easdem suppressionem, abolitionem, & abrogationem cum omnibus inibi contentis salvas, illas, intactas, & illibatas remanere, ac in omnibus, & singulis earum partibus inviolabiliter, & inconcussè attendendas, observandas, & exequendas fore, & esse, omnino volumus, & mandamus.

§. 7. Præterea ad dirimendas quotidianas controversias, quæ ex litigantium, & præcipuè succumbentium importunitate emergere solent super interpretatione præinsertarum Pii, Pauli, & Innocentii Prædecessorum literarum in taxandis sportulis, & honorarii Judicum Delegatorum, & Tribunalium dictæ Urbis, in ea præsertim parte, in qua determinatur, quod ubi causa æstimationem non facile accipiat, sportulæ moderatæ pro rerum, & personarum qualitate juxta taxas in iisdem literis constitutas, recipi possint. Motu, scientia, deliberatione, & potestatis plenitudine paribus, necnon de simili dictorum Prælatorum, & Viro-rum, consilio ad infra-scriptas declarationes, seu sanctiones, religiose servandas in omnibus causis in posterum expediendis devenire decrevimus.

Et primò in causis quarumcumque servitutum Urbanorum, & Rusticorum prædiorum, retractuum, seu juris congrui, taxatio sportularum fiat ad mensuram ipsius servitutis, seu juris in litem deducti, illiusque æstimatio defumatur tantum ab eo, quod ratione dictæ servitutis, aut juris minui, seu augeri de jure solet de valore rei controversæ.

Secundò in causis adoptionum, arrogationum, legitimacionum, filiationum, & similium, sportulæ regulari debeant à valore rei pariter in iudicium deductæ, nempe à valore hæreditatis, si petatur hæreditas, à valore alimentorum, si petantur alimenta, & sic de aliis.

Tertiò in causis præcedentiarum, aliarumque præeminentiarum, vel iurium inter privatas personas tam Ecclesiasticas, quàm Seculares, taxatio sportularum excedere non possit aureos viginti quinque; inter Magnates verò, Collegia, Capitula, Universitates, & similes, aureos quinquaginta vel centum, inspecta tamen rerum, & personarum qualitate.

Quartò. In causis Jurispatronatus, si lis sit inter præsentatos, sportulæ nullum recipiant augmentum, etiam si Patroni sint in causa adhærendo, seu assistendo eorum præsentatis; Ubi verò Patronus, seu Patroni insteterint apud acta pro canonizatione eorum juris in petitorio, tunc quoties in sententia sequatur petita canonizatio, valor sportularum coimbursementur à valore beneficii; Idemque servetur in causis, in quibus agatur de jure instituendi, eligendi, nominandi, seu conferendi unum, aut plura beneficia, vel alio jure simili.

Quintò. In causis alimentorum, pensionum Ecclesiasticarum, atque aliis iuribus vitalitiis, æstimatio sportularum fiat juxta mensuram *Textus in l. Hæreditatum* 68. ff. ad l. *Falcid.*

Sextò. In causis, in quibus agatur de jure decimandi, quotizandi, aut perpetuò exigendi aliquam annuam præstationem, sive in re, sive in pecunia, non excedatur in exigendis sportulis, taxa, seu æstimatio, quæ corresponderet capitali ipsius annuæ præstationis, nulla habita ratione ad annuas præstationes, seu fructus decursum lite pendente.

Septimò. Ubi pendente iudicio coram Judice Ordinario supervenerit commissio, ut ille procedat de, seu cum Voto Rotæ, sive alterius Tribunalis, vel Congregationis, tunc idem Judex Ordinarius in prolatione sententiæ aliquas sportulas accipere non possit; si verò fuerit Judex delegatus, sportulæ ab ipso accipiendæ non excedant aureos decem.

Octavò. Eandemque mensuram scutorum decem auri excedere non valeat quilibet Prælati, aut Judex Ordinarius dictæ Romanæ Curie in

causis verè delegatis, seu commissariis, etiam si fuerit S. Romanæ Ecclesiæ pro tempore Camerarius, in Urbe, ejusque Districtu Vicarius in Spiritualibus Generalis, præfatæ Urbis Gubernator, Causarum Curie Cameræ Apostolicæ Generalis Auditor, d. Urbis Senator, vel d. Cameræ Thesaurarius Gen. sub prætextu, quod agatur de re magni valoris, aut quod ita in eorum Tribunalibus passim, vel pluries servatum fuerit.

Nonò. Hoc idem servetur in causis commissis Congregationi plurium Prælatorum, velcum, seu de ejusdem, sive eorumdem voto, nam licet causæ sint de majoribus, non possint tamen à singulis accipi majores sportulæ, quàm scutorum decem auri.

Decimò. Si fuerit inter partes concordatum, aut alio modo recessum à lite, etiam ab altera partium, per viam tamen puræ, & liberæ renunciationis in qualibet instantia, & in quacumque parte iudicii ante sententiam definitivam, non possint litigantes ullo modo compelli ad expediendam sententiam, seu ad solvendas sportulas.

Undecimò. Hujusmodi declarationes respectivè servantur, tam in Rota, quàm in Camera, aliisque quibuscumque Tribunalibus, & Judicibus præfatæ Urbis, quibus ex Constitutionibus Apostolicis, aliisque ordinationibus non est prohibitum accipere posse sportulas, seu propinas.

Duodecimò. Pro declaratione reformationum, seu literarum Pauli, & Innocentii prælatorum utrobique sub titulo de sportulis, seu propinis, volumus, & decernimus, quod nullus Judex Ordinarius Urbis præfatæ in causis, & negotiis, in quibus agatur de executione, & verificatione decretorum Nostrarum Congregationum, quidquam prorsus accipere valeat ratione sportularum, etiam à sponte dare volentibus, neque in causis, & negotiis prædictis liceat Notariis conficere registra, sed omnia tam à Judicibus, quàm à Notariis expleantur jure ordinario, prout in cæteris causis, & negotiis eorum Tribunalis.

Tertiodecimò. Postremò ubicumque in hac sportularum materia quæstio aliqua emerferit super interpretatione, declaratione, aut executione præsentium, & præfatarum literarum, ut præsertur confirmatarum, Pii, Pauli, & Innocentii Prædecessorum, standum esse sancimus iudicio, & declarationi dicti Gubernatoris Urbis, & duorum digniorum in ordine succedentium ex Congregatione reformationis Tribunalium dictæ Urbis, qui si ita videbitur, possint etiam votum ejusdem totius Congregationis exquirere, omni alio recursum, & appellatione sublatis.

§. 8. Decernentes, easdem præsentis literas, & in eis respectivè contenta quæcumque, etiam ex eo, quod omnes, & singuli supradicti, ac alii quicumque in præmissis quomodolibet jus, vel interesse habentes, seu habere prætendentes, cujusvis status, gradus, ordinis, præeminentiæ, vel dignitatis, seu aliàs specificæ, & individua mentione, & expressione digni existant, iisdem præmissis non consenserint, nec ad ea vocari, seu audiri fuerint, tamen si fuorum indultorum, vel privilegiorum vigore consentire, seu vocari, & audiri semel, vel pluries quocumque modo debuissent, aut ex alia, quantumvis juridica, & privilegiata causa, colore, prætextu, & capite, etiam in Corpore Juris clauso, ullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel interesse habentium consensus, alioque quolibet, etiam quantumvis magno, ac formali, & substantiali defectu notari, impugnari, infringi, in controversiam revocari, ad terminos juris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium intentari, vel imperari nullatenus posse, sed easdem præsentis literas semper, & perpetuò validas, firmas, & effica-

De Causis commissis Congregationi Prælatorum.

Parte libere renunciant ante definitivam cessat obligatio propina.

Tribunalia in quibus servandæ præmissæ declarationes.

Pro executione Decretorum Sacrarum Congregationum non accipitur propina.

Pro declaratione dubiorum ad quem recurrendum.

Decreta roborantia.

ces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere debere, & ab omnibus, ad quos spectat, & pro tempore quandoque, & quomodocunque spectabit, inviolabiliter observari.

Clausula
sublata.

§. 9. Sicque, & non aliter per quoscunque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, & dictum S. R. E. Camerarium, aliosque Cardinales, etiam de Latere Legatos, necnon Camera præfatæ Præsidentes, Clericos, aliosque Officiales, & Ministros, cæterosque quoslibet, quacunque auctoritate, præminetia, & potestate fungentes, & functuros; Sublatâ eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate judicari, & definiri debere; Irritum quoque, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Deroga-
tiones.

§. 10. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrâ, & Cancellariæ Apostolicæ Regulâ, de jure quaesito non tollendo, illisque omnibus, quæ præfati Pius, Paulus, & Innocentius Prædecessores in memoratis eorum literis respectivè voluerunt non obstat, ac præmissis circa ea, quæ præsentibus adversantur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis; necnon quibuscunque etiam præfatorum Tribunalium decretis, statutis, usibus, stylis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis; Privilegiis quoque, & indultis, & literis Apostolicis quibuscunque, sub quibusvis tenoribus, & formis, & cum quibuscunque, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, & consistorialiter, ac alias quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, editis, ac etiam pluries, & quantiscunque vicibus confirmatis, innovatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & formâ in illis traditâ observatâ exprimerentur, & infererentur, iisdem præsentibus, pro plenè, & sufficienter expressis, insertis, servatis, & specificatis habentes, illis aliâ in suo robore permanentibus, ad præmissorum effectum specialiter, & expressè, plenissimè, & amplissimè derogamus, & derogatum esse volumus, & mandamus, cæterisque contrariis quibuscunque.

Sanctio
pœnalis.

§. 11. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum approbationis, confirmationis, innovationis, voluntatum, statutorum, decretorum, mandatorum, sanctionis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo nonagesimo tertio, Pridie Nonas Decembris, Pontificatus Nostri Anno Tertio.

B. Card. Prodaturus

J. F. Card. Albanus.

Visa de Curia J. Sacripantes.

D. Ciampinus.

Loco † plumbi

Registrata in Secret. Brevium.

Anno à nativitate D. Nostri Jesu Christi millesimo sex-

Bullarium Romanum Continuatio Pars I.

centesimo nonagesimo tertio, Indictione prima, die vero quinta Decembris, Pontificatus autem sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri, Domini Innocentii Divinâ providentiâ Papa XII. Anno Tertio: Supradictâ Constitutione affixa, & publicata fuit ad valvas Ecclesiæ S. Joannis Lateranensis, Basilica Principis Apostolorum, & Cancellaria Apostolica, in Acie Campi Floræ, ac in aliis locis solitis, & consuetis Urbis, per me Joannem Grecum ejusdem Sanctissimi Domini Nostri Papa Cursorem.

Thomas Orlandus Curs. Magister.

Privilegia concessa Cappellanis Communibus Cappellæ Pontificiæ.

INNOCENTIUS PAPA XII.

Ad futuram rei memoriam.

GRata familiaritatis obsequia, quæ dilecti filii Joachimus Tenaccolus, Civitatis Castellæ Canonicus secularis, & Collegiæ Ecclesiæ Sancti Nicolai in Carcere Tulliano de Urbe, Carolus Emidius Ridolphus Afculanus, Hieronymus Ferrarius Novariensis, Joannes Dominicus Cozzardus Romanus, Bernardinus Brusettus Venetus, & Dominicus Palloccius Sabinen. Diocesis Presbyteri moderni Cappellani, familiares nostri, Nobis, & Apostolicæ Sedi hæcenus impenderunt, & adhuc sollicitis studiis impendere non desistunt, nec non vitæ, ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, quibus eorum personas, tam familiari experientia, quam etiam fide dignorum testimoniiis juvari perceperimus. Nos inducunt, ut illis reddamur ad gratiam liberales.

Motiva
concessio-
nis Privile-
giorum.

§. 1. Hinc est, quod Nos volentes illos specialibus favoribus, & gratiis proficere, eosque à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis à jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, Motu proprio, non ad supradictorum Joachimi, Caroli Emidii, Hieronymi, Joannis Dominici, Bernardini, & Dominici, vel alicujus ipsorum, aut aliorum pro eis Nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed de mera nostra deliberatione, ac certa scientia, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, Joachimum, Carolum Emidium, Hieronymum, Joannem Dominicum, Bernardinum, & Dominicum prædictos, & illorum singulos, in Nostros, & Sedis Apostolicæ Notarios recipimus, ac Sacri Palatii, & Aulae Lateranensis Comites (sine tamen dilectorum filiorum Notariorum de numero participantium præjudicio) nec non Nobiles Romanos, & Urbis Romæ, omniumque, & singularum Civitatum, Terrarum, & locorum S. R. E. mediare, vel immediate subditorum, Cives creamus, & constituimus, ac in numerum, & consortium aliorum nostrorum, & ejusdem Sedis Notariorum, nec non Palatii, & Aulae hujusmodi Comitum, ac Nobilium Romanorum, aliorumque Civium Civitatum, & Oppidorum prædictorum referimus, & conscribimus, ipsique, etiam si habitum, & rochetum Notariorum dictæ Sedis, juxta Decretum Lateranensis Concilii novissimè celebrati, non deferant, aut Civitates hujusmodi non incoluerint, nec unquam in eisdem Civitatibus domicilium habuerint, ut nihilominus omnibus, & quibuscunque privilegiis, facultatibus, exemptionibus, immunitati-

Receptio
in Nota-
rios Apo-
stolicos
Comites
Palatii
nos &c.D. 4. Dec.
1693. P.
A. 3.

Publicatio